

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce: **A. B.**, ... nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, hlášený k pobytu v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem v Hradci Králové, Šafaříkova 666/9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2016, OAM-189/ZA-ZA11-ZA08-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V žalobě uvedl, že celé probíhající správní řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem České republiky, se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Napadené rozhodnutí je dle názoru žalobce nedostatečně odůvodněno. Dále podotkl, že informace použité žalovaným jsou již neaktuální. Žalovaný byl povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. O mezinárodní ochranu žalobce požádal proto, že na Ukrajině mu hrozí reálné nebezpečí, vážné

ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí způsobeného ozbrojeným konfliktem. Bojí se vrátit na Ukrajinu a neví, co má dělat, kdy bezpečnostní situace se tam stále zhoršuje. Upozornil, že ujednání Minské dohody nefunguje. Z ruské strany se denně střílí, často více než 60 × za den. Příběh byl porušen celkem v 1100 případech.

V doplnění žaloby pak žalobce uvedl, že požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu bezpečnosti situace v místě bydliště ve městě M. (M.) v Doněcké oblasti. Dle jeho názoru se správní orgán nedůsledně zabýval důvody ohrožení jeho osoby pro případ návratu vlasti - do města M. v Doněcké oblasti, kde jeho příbuzní a známí v probíhající válce zahynuli. Jedná se o místo, kde dochází ke střetu armád obou válčících stran. Před vycestováním do této oblasti varuje i Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve svém prohlášení: Ukrajina: Bezpečnostní situace na východě a jihu země, Stále v platnosti: 21.8.2016, Publikováno: 04.08.2015 / 09:00. Situace v Doněcké oblasti se stále mění a to k horšímu, proto je žalobce názoru, že žalovaný správní orgán měl využít všech svých možností, aby zjistil aktuální stav v této oblasti. Místo toho žalovaný pro své rozhodnutí učiněné dne 31. 05. 2016 použil zprávy z října 2015.

Žalobce zdůraznil, že aktuální informace o bezpečnostní situaci v oblasti, ze které žalobce přišel, lze nalézt např. na internetových stránkách <http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/boeviki-nakrylimarinku->, <http://zpravy.idnes.cz/i-pres-dohodnute-primeri-hlasi-ukrajinci-palbu-a-dva-mrtvep3w-/>, <http://www.lidovky.cz/separatiste-na-donbasu-spustili-mohutnou-ofenzivu-utoci-na-mestomarijinka->, <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1533780-nejtezsi-boje-od-unora-pri-stretech-umarjinky->. Žalobce tyto podklady navrhl jako důkaz.

Žalobce dále sdělil, že jeho čtyřletý syn žije se svou matkou ve městě Charkov. Z toho žalovaný vycházel a zneužil této informace v jeho neprospěch a uvedl, že se tedy žalobce může nastěhovat k nim. Žalovaný byl informován, že matka syna žalobce žije se svými příbuznými a že tak není technicky možné, aby se k nim žalobce nastěhoval, přesto měl žalovaný za to, že tak žalobce mohl učinit. K tomu dále uvedl, že i v minulosti přesídlení do jiného města využil, ale situace pro něho tím vyřešena nebyla.

Dále žalobce žalovanému vytkl nesprávné hodnocení, když došel k závěru, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalobce vytkl žalovanému i učiněné nesprávné a rozporné závěry. Na jedné straně žalovaný uznal, že panuje zhoršená bezpečnostní situace pouze ve dvou oblastech z celkových 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, konkrétně se jedná o Doněckou oblast a Luhanskou oblast. Na straně druhé však při posuzování otázky, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního anebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, odpověděl negativně. Kalkulování žalovaného s přesídlením tak není přiléhavé a nelze jej bez dalšího žalobci vnučovat a trestat jej neudělením mezinárodní ochrany za jeho nevyužití.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem měl žalobce za to, že žalovaný nemohl vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, jak je mu uloženo správním řádem, jeho hodnocení dokladů pak je nesprávné a rozporné a rozhodnutí tedy nemá oporu ve správním dokazování.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědí, jím doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR, č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. srpna 2014 Informace MZV ČR č.j. 115045/2015- LPTP, ze dne 9. října 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 3 ze září 2015, Úřad Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině za období 16. května až 15. srpna 2015, ze dne 15. srpna 2015, Infobanka ČTK, „Země světa, Ukrajina“ – aktuální znění. V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, byla dne 2. 3. 2016 žadateli dána možnost se v rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil a nechtěl se ani vyjádřit ke zdrojům informací či způsobu jejich využití. Žalobce v této fázi správního řízení pouze navrhl doplnění podkladů pro rozhodnutí, kdy požádal o lhůtu pro doložení jmenného seznamu zabíjených příbuzných a známých z jeho města. Dále doložil rodný list svého dítěte a sdělil, že dítě je ze vztahu s družkou a jelikož to nebyl oficiální manželský svazek, neuvedl tuto skutečnost při poskytnutí údajů k žádosti. Jméno dítěte je M. B. nar. 6. 8. 2012 v M., st. přísl. Ukrajina, ale nyní žije v Charkově se svojí matkou a jejími příbuznými. Žalobce dostal lhůtu na doložení podkladů do 9. 3. 2016, žádné podklady však ve stanovené lhůtě ani později nedodal.

Žalovaný nejprve zkoumal, zda žalobce není pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, jak má na mysli ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. V průběhu správního řízení však žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován, uvedl pouze, že ve vlasti nebyl politicky ani veřejně činný, jeho jediné "politické angažmá" - přítomnost u voleb v roce 2014 ve funkci pozorovatele – bylo odůvodněno čistě ekonomickým záměrem.

Poté, jak žalovaný uvedl, se podrobně zabýval důvody podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, kdy k tomu využil znalosti získané z materiálů, které za tím účelem shromáždil (viz bod 2). Ani v tomto případě však neshledal, že by žalobce měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů.

Následně se žalovaný zabýval i důvody podle ustanovení § 13 zákona o azylu. Z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu tohoto ustanovení. Žalobce tedy nesplňuje ani důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.

V neposlední řadě se správní orgán pečlivě zabýval i důvody podle ustanovení § 14 zákona o azylu, podle kterého lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, a to pouze za výjimečných okolností. Správní orgán se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žádné důvody hodné zvláštního zřetele však neshledal.

Poté žalovaný přistoupil k posouzení žádosti žalobce z hlediska doplňkové ochrany. Vycházel především z jeho výpovědí, jím doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR, č. j. 110105/2014- LPTP ze dne 1. srpna 2014, Informace MZV ČR č.j. 98848/2015-LPTP ze dne 21. května 2015, Informace MZV ČR č.j. 115045/2015-LPTP, ze dne 9. října 2015, Výroční zpráva Human Rights Watch 2016 ze dne 27. ledna 2016, Výroční zpráva Amnesty International 2014/2015 - Ukrajina ze dne 25. února 2015, Výroční zpráva Freedom House - Svoboda ve světě 2015 – Ukrajina ze dne 28. ledna 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 3 ze září 2015, Úřad Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině za období 16. května až 15. srpna 2015, ze dne 15. srpna 2015, Infobanka ČTK, „Země světa, Ukrajina“ – aktuální znění.

Žalovaný, jak konstatoval, nejprve zkoumal, zda existují skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti (pozn. na Ukrajině byl trest smrti zrušen v roce 2000). Poté se podrobně zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a to i za situace, kdy žalovaný sám vyloučil jakékoliv potíže se státními orgány své země. I s touto otázkou se žalovaný dle jeho názoru vypořádal dostatečně. Závěrem se zabýval i důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14b zákona o azylu. Ani zde však zákonné důvody neshledal, neboť z výpovědi žalobce, z evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění žalovaného učiněných v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

Žalovaný dále uvedl, že žalobce pouze tvrdí, že informace použité žalovaným nejsou aktuální; ničím, kromě vlastních tvrzení a úvah, to však nedoložil. V posuzovaném případě je třeba dle názoru žalovaného vycházet ze spisu. Sám žalobce v úvodním pohovoru dne 25. 2. 2016 správnímu orgánu lhal. Ohledně situace v Charkově, kterou sám hodnotil jako dobrou ("Tam válka není, vypadá to jako normální život v míru..."), uvedl, že tam zůstat nemohl, neboť tam nikoho nemá. Později se však přiznal, že tam má družku se synem (M. B., nar.

... v M., st. přísl. Ukrajina) a doložil jeho rodný list. Žalovaný se domnívá, že pokud by situace v M. byla tak vážná, jak ve svém pohovoru žalobce tvrdí, zcela určitě by se (alespoň dočasně) do Charkova ke své družce přestěhoval. Žalovaný je toho názoru, že pokud žalobce setrvává v M. i přes možnost žít v jiném, klidnějším, místě, není situace v M. tak vážná, jak ji žalobce dramatizuje. Za situace, kdy je žalobce zdravý a v produktivním věku, a za situace, kdy z tak špatných poměrů téměř bez finančních prostředků dokázal přicestovat až do České republiky, by tím spíše byl schopen přesídlení v rámci své vlasti. Nelze ani pominout, že žalobce ponechal v "tak špatných životních podmínkách" své rodiče a opustil i svou družku a syna a zanechal je napospas jejich osudu. Za takových okolností lze jen stěží nalézt důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalobce měl možnost ve správním řízení doložit svá tvrzení o situaci v rodné zemi, dokonce mu správní orgán stanovil lhůtu. Tuto možnost však nakonec nevyužil a žádné důkazy ke svým tvrzením nedoložil.

K námitce žalobce, že žalovaný pro své rozhodnutí vycházel z neaktuálních zpráv, pak žalovaný zopakoval, že žalobci poskytl dostatečnou lhůtu na doplnění podkladů pro rozhodnutí, avšak žalobce v této lhůtě žalovanému žádné důkazy ke svým tvrzením nedoložil. Proto nelze nyní, po vydání rozhodnutí, k takovým důkazům přihlížet. V daném případě nelze ani tvrdit, že by doložení žalobcem slibovaných důkazů mělo jakkoliv suplovat povinnosti správního orgánu, jak se nesprávně domnívá žalobce. Jde totiž o žalobcovu povinnost, neboť je to právě žadatel (žalobce), kdo má v řízení o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení. Nejvyšší správní soud k tomu uzavřel, že povinnost tvrzení má ve věcech mezinárodní ochrany zásadní význam, neboť pouze žadatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. Pokud žalobce dále argumentuje a dokládá, že se i po vydání napadeného rozhodnutí změnila situace ohledně posuzování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, bude třeba to řešit v souladu se zákonem, např. podáním žádosti ve smyslu ustanovení § 11a zákona o azylu. Podání žaloby rozhodně není legitimním prostředkem k řešení takové situace.

Žalovaný zdůraznil, že se domnívá, že pokud by situace v M. byla tak vážná, jak ve svém pohovoru žalobce tvrdil, zcela určitě by se (alespoň dočasně) do Charkova ke své družce přestěhoval. Žalovaný je toho názoru, že pokud žalobce setrvával v M. i přes možnost žít v jiném, klidnějším, místě, není situace v M. tak vážná, jak ji žalobce dramatizuje.

V reakci na vyjádření žalovaného žalobce předložil k prokázání situace aktuální zprávy z: <http://korrespondent.net/ukraine/3828645-obstrel-marynky-povrezhdeny-doma>, <http://korrespondent.net/ukraine/3834683-v-marynke-na-rastiazhke-podorval-siamestnyi-zhytel>, <http://korrespondent.net/tag/175249/>, http://m.dialog.ua/news/115125_1490976822, <https://www.unian.net/war/1853381-boeviki-obstrelyali-kpvv-marinka.html>, http://kumar.dn.ua/news/v_rezultate_obstrela_marinki_razrushen_dom_i_ranena_mest_naja_zhitelnica/2017-03-04-4084, http://kumar.dn.ua/news/razrushennye_kryshi_i_steny_razbitye_okna_posledstvija_obstrela_marinki_i_krasnogorovki/2017-03-10-4111, http://kumar.dn.ua/news/kak_vygljadjat_posledstvija_utrennego_obstrela_marinki/2017-03-12-4117.

Při nařízeném jednání zástupce žalobce zdůraznil, že napadené rozhodnutí vychází z nesprávně a nedostatečně zjištěné situace na Ukrajině. Tyto skutečnosti

dokazoval řadou aktuálních důkazů, které dle jeho názoru jednoznačně svědčí o střetu ozbrojených stran. Žalovaný vzal za podklad svých závěrů neaktuální informace a to z října roku 2015. K této námitce pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že žalobce měl při svém pohovoru dne 2. 3. 2016 možnost předložit aktuálnější zprávy a současně zprávy zjištěné žalovaným rozporovat. To však neučinil. Byla mu poskytnuta lhůta do 9. 3. 2016 pro doložení dalších podkladů, lhůty nevyužil. Dále uvedla, že pokud žalovaný čerpal ze zpráv z října 2015, byly tyto staré pouze 4 měsíce vzhledem ke dni pohovoru. Upozornila rovněž, že prezident Ukrajiny vydal výnos, na základě něhož stáhl z fronty všechny vojáky, takže válečných akcí se účastnili, a do současné doby účastní, pouze dobrovolníci nebo profesionální vojáci. To ostatně potvrdila zpráva ČTK ze dne 2. 1. 2016. K dokladům předloženým žalobcem v průběhu soudního řízení pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že z nich nevyplývá, odkud pocházejí. Upozornila rovněž, že žalobce nemluvil pravdu při provedeném pohovoru, když zamlčel, že má v Charkově syna. Tuto skutečnost přiznal až dodatečně. Dle názoru pověřené pracovnice žalovaného byla žádost podána účelově.

K důkazu krajský soud při nařízeném jednání konstatoval podklady předložené žalobcem (čl. 26 a 56), které dle jeho názoru měly svědčit o nebezpečné situaci v M. K nim zástupce žalobce uvedl, že je z nich patrné, že při střetech v březnu a dubnu 2017 docházelo ke zraněním a úmrtím i civilistů. Pověřená pracovnice žalovaného k důkazům připomněla judikovaný názor Nejvyššího správního soudu, dle něhož podklady pro soudní řízení musí splňovat určitou kvalitu a tu předložené doklady neměly. Nebylo rovněž zřejmé, z jakých zdrojů pocházejí. Upozornila, že v M. i dosud žijí rodiče žalobce, kteří nevyužili možnosti vnitřního přesídlení. Navíc Nejvyšší správní soud konstatoval, že se na Ukrajině nejedná o totální konflikt. K tomu zástupce žalobce uvedl, že na citovaných zprávách jsou jednotlivé zdroje uvedeny. Žalobce přitom nemá možnost, tak jako žalovaný, získávat zprávy jiných kvalit. Zprvu mu bylo vyčítáno, že žádné důkazy nepředložil a nyní, když tak činí, je mu zase vyčítáno, že nesplňují požadovanou kvalitu. Pokud je namítáno, že se žalobce může z M. přestěhovat jinam, na jiné území Ukrajiny, žalobce má za to, že tak učinit nemůže. K tomu pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že pouhá skutečnost, že jsou na jednotlivých zprávách uvedeny zdroje, nesvědčí o jejich kvalitě. Zdůraznila, že žalovaný posuzuje stav ke dni vydání rozhodnutí, takže pro správní řízení již nemohou být nyní předkládané důkazy rozhodující. Pokud žalobce namítá, že správní orgán má větší možnosti opatřovat si důkazy o zemi původu, tak žalovaný uvádí, že tak v průběhu správního řízení činil. Uvedla, že pokud se žalobce mohl přesídlit ze svého bydliště až do České republiky, zajisté by se mohl přesídlit i v rámci Ukrajiny do bydliště svého syna. Zástupce žalobce k tomu zdůraznil, že žalovaný nesprávně zjistil skutečný stav na Ukrajině ke dni vydání rozhodnutí (květen 2016). Žalovaný chybně posuzuje stav ke dni provedení pohovoru. Jeho podklady z října 2015 nelze proto považovat za objektivní. I nadále je možno stav na Ukrajině označit za život ohrožující. I nadále se zde bojuje a život civilistů je tak stále ohrožován.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 25. 2. 2016 za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. V průběhu žalobce uvedl, že na adrese uvedené v poskytnutých údajích žil spolu se svými rodiči. Daný byt je registrován na jeho rodiče a na něho. Ve vlasti pracoval poslední měsíc jako hlídač v mlékárnách, a to do 12. 7. 2014, kdy je rozbili. Mlékárny se nacházely přímo v M. Od té doby si vydělával jen příležitostně, a to různými pracemi. Jeho rodiče přišli o své zaměstnání v ten samý den jako žalobce. Dne 12. 7. 2014 osvobodila Ukrajina M. od separatistů, nebo si to alespoň Ukrajina myslela. V současné době sice město patří pod Ukrajinu, je pod kontrolou Ukrajiny, ale jedná se o nárazníkovou oblast. Do dnešního dne se tam stále bojuje. Nyní je to prázdné opuštěné špinavé město. Je tam bída, nefunguje žádná infrastruktura, vše bylo zničeno. Dříve měla 10 000 obyvatel, nyní jich tam může být tak 1000. Jeho rodiče tam zůstali také. Pokud probíhaly boje přímo ve městě, žalobce se svými rodiči byli schováni v krytu ve sklepě. Pro žalobce bylo bezprostředním důvodem k odjezdu přímé ohrožení na životě. Dále konstatoval, že vojenskou základní službu nevykonal, přesto mu stále byly zasílány povolávací rozkazy. Českou republikou si vybral proto, že zde žije jeho kmotra a ta mu nabízela, aby přijel. Uvedl, že ve své vlasti nebyl nikdy trestně stíhán. Na podporu svých tvrzení doložil žalobce 23 vytištěných fotografií poničených staveb z internetového prohlížeče, internetové články, rodný list, občanský průkaz, vysokoškolský diplom a řidičský průkaz. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho obava z bezpečnostní situace v místě bydliště, legalizace pobytu v České republice a odmítnutí nástupu k výkonu vojenské služby.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů,

tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 5 až 6) vypořádal i se žalobcem uváděnou obavou z nástupu vojenské služby v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je ČR vázána (Ženevské úmluva, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Soud odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: *„Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“* nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: *„Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“* Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc. Případný trestní postih by žadateli hrozil až v případě převzetí povolávacího rozkazu a následném nastoupení do armády. I v takovém případě by se však nejednalo o azylově relevantní skutečnost. Soudu pak nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje.

Krajský soud rovněž přisvědčil názoru žalovaného, že nespokojenost s ekonomickým, politickým a společenským vývojem na Ukrajině pociťuje velká část ukrajinského obyvatelstva. Žalobce však dle svých vyjádření neměl v této souvislosti žádné potíže, svůj nesouhlas nevázal na určitou politickou stranu, když on sám ani žádné politické přesvědčení nemá. Za důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině, neboť na daném území neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro žalobce znamenal jakékoliv nebezpečí.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, č.j. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, č.j. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud žalovaný odůvodnil, že s přihlédnutím k věku a zdravotnímu stavu žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c)

vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 7) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu. Vyjádřil se k otázce povolání do armády se závěrem, že povinnost vykonat vojenskou službu ani případný postih v případě odmítnutí nastoupit k jejímu vykonání nelze vnímat jako vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. S těmito závěry se krajský soud ztotožňuje.

Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Přiklonil se k jeho závěru, že doplňkovou ochranu v uvedených případech lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí a může nastat pouze v případě přidružení jiných okolností, které nelze předjímat. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce vyloučil jakékoliv potíže se státními orgány své země. Ohledně možného trestního stíhání představitelů režimu V. J. v případě jejich vydání na ukrajinskou žádost, žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl, že by byl se režimem V. J. jakkoliv spojen. Žalovaný posoudil individuální situaci žalobce s konstatováním, že přestože žalobce pochází z města nacházejícího se do městské oblasti, má možnost vyřešit své potíže v místě bydliště přestěhováním se do jiné části Ukrajiny, neboť tato možnost není nikterak administrativně omezena. Žalovaný dospěl k závěru, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Upozornil, že žalobce sám uvedl, že nějakou dobu pobýval v Charkově a tamní situaci označil za klidnou. Navíc v tomto místě žije jeho družka s dítětem. Žalovaný tak poukázal na využití možnosti vnitřního přesídlení do jiné části země. K těmto závěrům se krajský soud přiklonil. Učinil tak i za situace, kdy žalobce v průběhu soudního řízení předkládal jednotlivé internetové zprávy, které dle jeho názoru měly svědčit o tom, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt, který rapidně zasahuje do života civilního obyvatelstva. K tomu lze konstatovat, že žalobcovy obavy z válečného násilí lze považovat za pochopitelné, nicméně je zřejmé, že situaci na Ukrajině nelze charakterizovat tak, že by způsobovala vážné obavy, že by žalobci v případě jeho návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 18. květen 2017

JUDr. Magdalena Ježková
samosoudkyně